

JAV priimtas Užsienio sąskaitoms taikomų mokestinių prievolių vykdymo aktas, angl. Foreign Account Tax Compliance Act (toliau – FATCA)

Naudojamas trumpinys – Susitarimas (Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau – JAV) Vyriausybės susitarimas dėl tarptautinių mokestinių prievolių vykdymo gerinimo ir užsienio sąskaitoms taikomų mokestinių prievolių vykdymo akto įgyvendinimo)

Kada taikomos FATCA taisyklės?

Jeigu asmuo yra JAV pilietis ar gyventojas ir dėl to jis gali turėti įsipareigojimų mokėti mokesčius JAV, bus taikomos FATCA taisyklės ir šis asmuo turės pateikti JAV mokesčių surinkimą kontroliuojančiai institucijai išduotą formą (W-8/W-9). Laikoma, kad asmuo yra JAV gyventojas, jei gyvena JAV, yra JAV pilietis (įskaitant asmenis, turinčius dvigubą pilietybę), jei jam priklauso gyvenamoji vieta JAV arba jei turi galiojantį leidimą dirbti (žaliąją kortą). FATCA taisyklės taikomos tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenims.

Kuo skiriasi Bendrojo duomenų teikimo standarto (angl. Common Reporting Standard) taisyklės (toliau – CRS) nuo FATCA taisyklių?

Pagrindinis skirtumas tas, kad CRS apima daug šalių ir klientų, palyginti su FATCA aktu, kuris taikomas tik JAV ir sąskaitų turėtojams, kurių rezidavimo vieta(-os) mokesčių tikslais yra Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Lietuvos uždaroji akcinė bendrovė (pati arba per pasitelktus trečiuosius asmenis) atidaro ir tvarko investicinių fondų investuotojų asmenines vertybinių popierių (investicinių vienetų) sąskaitas, kuriose apskaitomi įsigyti investicinių fondų investiciniai vienetai. Ar tokios sąskaitos patenka į finansinės sąskaitos apibrėžtį ir laikomos praneštinomis sąskaitomis?

Susitarime nurodyta, kad JAV praneština sąskaita – tai duomenis teikiančios Lietuvos finansų įstaigos tvarkoma finansinė sąskaita, kurią turi vienas ar keli nurodytieji JAV asmenys, arba ne JAV ūkio subjektas, kurio vienas ar keli kontroliuojantieji asmenys yra nurodytasis JAV asmuo. Susitarimo I priede nustatytos išsamaus patikrinimo procedūros, kurios leidžia nustatyti, ar JAV sąskaita praneština, šiuo atveju reikėtų žiūrėti tiek į praneštiną sąskaitos sąvoką, tiek į Susitarimo I priedą.

Prie nepraneštinų sąskaitų, nurodytų Susitarimo II priede, priskiriamos pensijų sąskaitos; ne pensijų taupomosios sąskaitos; tam tikros terminuotos gyvybės draudimo sutartys; paveldėtojų turimos sąskaitos; sąlyginio deponavimo sąskaitos; indėlių sąskaitos, atsiradusios dėl negražintų permokų; bet kurios kitos finansinių kategorijų sąskaitoms nepriskiriamos sąskaitos, turinčios mažą riziką.

Investicinių fondų investuotojų asmeninės investicinių vienetų sąskaitos nepatenka į šias nurodytas išimtis (nepatenka į finansinių sąskaitų apibrėžtį neįtrauktas sąskaitas), todėl laikomos praneštinomis sąskaitomis, atitinkamai Lietuvos įmonė turėtų pildyti ir Valstybinei mokesčių inspekcijai (toliau – VMI) pateikti už 2017 metus ir vėlesnius metus XML duomenų rinkmeną, o už 2016 metus bei ankstesnius metus teikiant informaciją arba ją tikslinant Pranešimą apie užsienio asmenų finansines sąskaitas (RRC910 forma).

Ar XML duomenų rinkmeną ir / arba RRC910 formą turi teikti Lietuvos įmonė, teikianti mokėjimo paslaugas (pinigų perlaidas)?

Susitarime finansų įstaigos, teikiančios mokėjimo paslaugą (pinigų perlaidas), konkrečiai nėra nurodytos. Kiekvienas subjektas, atsižvelgdamas į savo veiklos specifiką, turėtų pats įvertinti, ar patenka į kurią nors finansų įstaigos kategoriją, įvardintą Susitarime. Todėl, jeigu Susitarimo prasme mokėjimo paslaugas teikianti Lietuvos įmonė yra laikoma finansų įstaiga ir nepatenka į išimtį, numatytą Susitarimo II priede, jai atsiranda pareiga teikti VMI informaciją, reikalingą Susitarimui įgyvendinti už 2017 metus ir vėlesnius metus pateikiant XML duomenų rinkmeną, o teikiant ar tikslinant informaciją už 2016 metus ir ankstesnius metus RRC910 formą.